

ZEEUWS ENERGIEAKKOORD

Voor energiebesparing bestaande
particuliere woningvoorraad

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST

In aanmerking nemende dat:

- Partijen het belang onderschrijven van het terugdringen van energieverbruik en CO₂-uitstoot, om een leefbare planeet te houden,
- In 2013 het nationaal 'SER-Energieakkoord voor duurzame groei' is gesloten waarin stakeholders afspraken hebben vastgelegd over onder andere energiebesparing, duurzame energietoepassing en werkgelegenheid,
- In 2016 de Energie Agenda is gepubliceerd, waarin de langetermijnvisie van de rijksoverheid op CO₂-reductie wordt beschreven,
- Energiebesparing binnen de bestaande woningbouw een van de pijlers binnen dit akkoord is die specifiek kansen biedt op lokaal/regionaal niveau,
- In het SER-Energieakkoord is vastgelegd dat de bestaande woningbouw in 2050 energieneutraal is,
- Het tempo waarbinnen dit doel wordt bereikt sterk afhankelijk is van economische, technologische, sociale en politieke ontwikkelingen,
- Energiebesparing en duurzame energieopwekking hierin samengaan,
- Het activeren van de particuliere woning/gebouw-eigenaar/VvE een van de belangrijkste uitdagingen vormt om tot een energieneutrale woningvoorraad te komen,
- Alle partijen in de 'klantreis' actief betrokken moeten zijn om de woningeigenaar te informeren, mobiliseren en activeren,
- Partijen zo veel als mogelijk aansluiten bij de gehele wooncarrière van woningeigenaren,
- Het bereiken van een energieneutrale woningvoorraad specifieke milieutechnische, sociale en economische kansen biedt voor Zeeland,
- Het bereiken van een energieneutrale Zeeuwse woningvoorraad niet los kan worden gezien van ontwikkelingen op het gebied van leefbaarheid en demografische ontwikkeling,
- Energieneutraliteit wordt bemeaten op basis van de gerealiseerde energiebesparing binnen de bestaande woningbouw, waarbij het absolute energieverbruik in 2015 de nulsituatie vormt ,
- Energiebesparing en CO₂-reductie onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn en waar CO₂-reductie wordt bemeaten op basis van de besparing in het fossiel energieverbruik. Wanneer een andere berekenmethode beschikbaar is, zal dit worden heroverwogen,
- Duurzame energieopwekking op woningniveau direct in de verbruikscijfers wordt verdisconteerd, waardoor er geen aanvullende verrekening plaatsvindt,
- Duurzame energieopwekking middels directe deelname/eigendom en verbruik van de opgewekte energie, bijvoorbeeld door deelname aan zonneweides, windmolens e.d. wordt meegenomen, wanneer dit aantoonbaar aan de particuliere woningvoorraad toegerekend kan worden,
- Een samenwerkingsovereenkomst op provinciaal niveau met alle betrokken actoren van belang is voor zekerheid, herkenbaarheid, consistent beleid, effectieve samenwerking en effectieve inzet van mensen, organisaties en middelen,

Besluiten zij op 10 februari 2017 het Zeeuws Energieakkoord voor bestaande particuliere woningvoorraad te sluiten.

Partijen komen overeen dat:

1. REIKWIJDTE SAMENWERKINGSOVEREENKOMST

- a. Deze samenwerkingsovereenkomst zich vooralsnog enkel op de opgave 'Energiebesparing bij bestaand particulier woningeigendom (inclusief VvE's)' richt.
- b. Op termijn een inhoudelijke verbreding van de samenwerkingsovereenkomst mogelijk is.

2. GEZAMENLIJKE DOELSTELLING

- a. Partijen er naar streven dat de Zeeuwse bestaande particuliere woningvoorraad (inclusief VvE's) uiterlijk in 2045 energieneutraal is.
  - a. Zij dit monitoren op basis van het absolute energieverbruik van de in dat jaar bestaande particuliere woningvoorraad.
  - b. Dit jaarlijks wordt aangevuld met beschikbare informatie over het energielabel en de energie-index van woningen, duurzame energieopwekking etc.
- b. Partijen er naar streven kennis uit te wisselen op het gebied van energiebesparing/CO₂-reductie, samen te werken waar dit voordelen biedt en hiervoor een Zeeuws brede strategie te ontwikkelen.

3. TEMPO

- a. Het tempo waarin deze energieneutraliteit wordt bereikt geleidelijk oploopt waarbij :
  - Het totale netto energieverbruik van de doelgroep in 2020 met circa 5% is gedaald.
  - Het totale netto energieverbruik van de doelgroep in 2025 met circa 19% is gedaald.
  - Het totale netto energieverbruik van de doelgroep in 2030 met circa 34% is gedaald.
  - Het totale netto energieverbruik van de doelgroep in 2040 met circa 72% is gedaald.
  - Het totale netto energieverbruik van de doelgroep in 2045 neutraal is.
- b. In aanmerking nemende dat energiebesparing en CO₂-reductie onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn, CO₂-reductie wordt bemeaten op basis van de besparing in het absolute (netto) fossiele energieverbruik. Wanneer een andere berekenmethode beschikbaar is, zal dit worden heroverwogen. Overeenkomstig deze uitgangspunten stellen partijen gelijke doelen voor reductie van zowel energieverbruik als CO₂-reductie.

4. SAMENWERKING

- a. Partijen op basis van deze samenwerkingsovereenkomst werken aan het realiseren van de genoemde doelstellingen.
- b. Partijen samenwerken onder de titel 'Zeeuws Energieakkoord', subtitel 'Energiebesparing bestaande particuliere woningvoorraad'.
- c. Partijen gezamenlijk de 'stuurgroep Zeeuws Energieakkoord' vormen, die wordt voorgezeten door een vertegenwoordiger van de gezamenlijke Zeeuwse gemeenten.
- d. De samenwerking niet exclusief is. Wanneer dit wenselijk is kunnen andere partijen aansluiten bij onderliggende overeenkomst. Nieuwe partijen nemen niet per definitie plaats in de stuurgroep. De vergadering van de stuurgroep besluit hierover.
- e. Besluiten van de stuurgroep worden genomen bij meerderheid van stemmen van de aanwezige partijen. Elke partij heeft maximaal één stem. Samenwerkende partijen hebben één stem.
- f. Op thematisch en/of projectniveau de partijen de samenwerking verder uitwerken. Daarbij wordt per jaar een opsomming van activiteiten en/of werkplan vastgesteld. Hierin wordt per partij omschreven wat hij/zij in het eerstvolgende jaar minimaal aan activiteiten uit zal voeren vanuit de betrokkenheid bij dit Zeeuws Energieakkoord.
- g. De samenwerking vrijwillig is, maar niet vrijblijvend. Iedere partij streeft er naar een minimale bijdrage in tijd van circa 100 uur per jaar bij te dragen. Partijen zoeken samen naar mogelijkheden van cofinanciering.
- h. Partijen overeenkomen dat afspraken omschreven in deze overeenkomst niet afdwingbaar zijn.
- i. Deze overeenkomst aangegaan wordt voor een periode van twee jaar, waarbij na ieder jaar een evaluatie zal plaatsvinden, waarin de ambities en vorderingen van de partijen worden geëvalueerd. Op basis van elke evaluatie spreken de partijen af of de overeenkomst met twee jaar wordt voortgezet en of er wijzigingen noodzakelijk zijn.

5. ONDERTEKENING

- a. Het Zeeuws Energieakkoord treedt in werking op 10 februari 2017.
- b. Het staat partijen die door anderen in de stuurgroep vertegenwoordigd worden, vrij om het akkoord zelf mede te ondertekenen.
- c. Partijen, voor zover inhoudelijk betrokken bij de uitvoering van verschillende thematafels, worden uitgenodigd de samenwerkingsovereenkomst zelf mede te ondertekenen. Met hen kunnen specifieke afspraken, aansluitend op artikel 4f worden gemaakt.
- d. Onderstaande partijen ondertekenen de onderliggende samenwerkingsovereenkomst als deelnemers in de stuurgroep.

Gezamenlijke Zeeuwse gemeenten
Namens hen, D. Alsema

_____
(Wethouder gemeente Goes)

Dorpen met een innovatieve aanpak
Namens hen, M. Wiersma

_____
(Vertegenwoordiger)

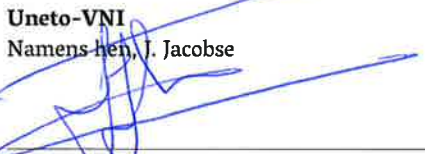
Enduris
Namens hen, E. Duim,

_____
(Directeur)

Zeeuwind
Namens hen, T. Baars

_____
(Directeur)

Uneto-VNI
Namens hen, J. Jacobse

_____
Vice-voorzitter/lid regiocommissie
Zuid UNETO-VNI

Bouwend Nederland, afdeling Zeeland
Namens hen, M.J.P. van Sabben

_____
(Voorzitter)

Uneto-VNI
Namens hen, E.A. Smits

_____
Regiomanager Zuid-West UNETO-VNI

Provincie Zeeland
Namens hen, B.J. de Reu

_____
Gedeputeerde

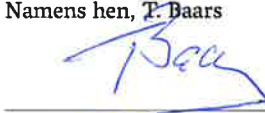
Zeeuws Klimaatfonds
Namens hen, P. Vollaard

_____
(Voorzitter)

Marsaki
Namens hen, W. Koens

_____
(DGA/Manager vastgoed)

Zeeuwse Milieufederatie
Namens hen, T. Baars

_____
(Directeur, a.i.)

NV Economische Impuls Zeeland
Namens hen, J.D. ten Voorde

_____
(Directeur)

HZ University of Applied Sciences
Namens hen, College van Bestuur

_____
Energieambassadeur
Namens hen, M. Boerbooms

_____
(Directeur)

Sociale Innovatie Zeeland
Namens hen, S.M. Nossent

_____
(Algemeen coördinator)

Delta Comfort BV
Namens hen, H. Buringh

_____
(General Manager Retail)

Gemeente Borsele
namens hen, C.T. Miermans

(Wethouder)

Gemeente Middelburg
namens hen, C. Dekker

(Wethouder)

Gemeente Sluis
namens hen, P.P.M. Ploegaert

(Wethouder)

Gemeente Hulst
namens hen, D. van Damme-Fassaert

(Wethouder)

Gemeente Kapelle BA
namens hen, E. Damen

(Wethouder)

Gemeente Vlissingen
namens hen, J. Elliot

(Wethouder)

Gemeente Schouwen-Duiveland
namens hen, W.D. van den Berg

(Wethouder)

Gemeente Veere
namens hen, J. Meise

(Wethouder)

Gemeente Reimerswaal
namens hen, Iz. Vogelaar

(Wethouder)

Gemeente Terneuzen
namens hen, F. van Hulle

(Wethouder)

Gemeente Noord-Beveland
Namens hen, A.G. van der Maas

(Wethouder)

Gemeente Tholen
Namens hen, C.L. van Dis

(Wethouder)

Dorpsraad Oostkapelle
Namens hen, J. Keijmel

(Voorzitter dorpsraad)

Dorpsteam Baarland
namens hen, J. Meijaard

(Voorzitter dorpsteam)

Elektra21
Namens hen, R. van Beveren

(Wethouder)

Entraz
namens hen, J. van Oijen

(Vertegenwoordiger)

BeNext
namens hen, A. Rootsart

(Vertegenwoordiger)

Inceptio
namens hen, T. Stroo

(Coördinator)

Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland
namens hen, W.H.P. Scholten

namens hen,

10. [Handwritten Signature]
(Directeur)

A. LE COULTRE

namens hen,

namens hen,

namens hen,

namens hen,

namens hen,

namens hen,

namens hen,

namens hen,

namens hen,

namens hen,

namens hen,

namens hen,

namens hen,

namens hen,

